ΤΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Περίπατος σέ δύο έκθέσεις

ΝΑΤΑΛΙΑ ΘΩΜΑΪΔΟΥ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
ΣΜΑΡΩ ΓΑΪΤΑΝΙΔΟΥ

Καινούργιες είκαστικές παρουσίες μέ τόν καινούργιο χρόνο. Μετά τήν άνάπαυλα τών έορτών όργανώθηκε στή Θεσσαλονίκη μιά σειρά έκθέσεων, πού ή κόθε μία έχει τό δικό της, ίδιαίτερο, ένδιαφέρον. Προκαταβολικά νά πούμε ότι τό γενικό έπίπεδο τών ζωγραφικών έργων πού έκτίθενται είναι ύψηλό καί πείθει γιό μίαν άνάπτυξη καί πολυφωνία στήν σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία τού τόπου μας.

Στήν γκαλερί «Κοχλίας» έκθέτει ή Ναταλία Θωμαΐδου, μιά νέα, άλλό ίδιαίτερα προικισμένη ζωγράφος, πού γεννήθηκε καί δημιουργεί στή Θεσσαλονίκη. Τά έργα πού παρουσιάζει ή καλλιτέχνις χωρίζονται –καί θεματικά καί άπό άποψη μεγέθους– σέ δύο κατηγορίες. Εκείνα πού κυριαρχούν, θέθαια, είναι τά μεγάλων διαστάσεων, όπου γίνεται μελέτη τής άνθρώπινης φιγούρας στόν κλειστό χώρο. Η Θωμαΐδου άποδεικνύει ότι έχει κατακτήσει μιά άρτια τεχνική πού τήν μπολιόζει μέ πολλή εύαισθησία, στήν μελέτη τού φωτός καί στήν χρησιμοποίηση τού χρώματος. Η καθιερωμένη μάνα ή οί όρθιοι νέοι στόν προθάλαμο είναι έργα πού πείθουν γιά μιά πρώιμη ώριμότητα. Καί φυσικά έντυπωσιόζουν γιά τήν άρτια άπόδοση άτμόσφαιρας τά δύο έργα πού εἰκονίζουν τούς προθάλαμους σπιτιών, όπου ό χώρος άποκτά ζωή μέσα άπό τά άψυχα στοιχεία του. Τά ύπόλοιπα έργα τής έκθεσης είναι πορτρέτα μέ χρώμα, πού δέν έχουν τήν τελειότητα τών μεγάλων πινάκων, καί μιά σειρά σχεδίων μέ κεφάλια, όπου διαπιστώνει κανείς πάλι τήν τεχνική άρτιότητα. Η έκθεση τής Θωμαΐδου δείχνει γενικά, καλλιτεχνική έντιμότητα καί πολλές ίκανότητες.

⁂

Διπλή είναι ή έκθεση πού φιλοξενεί αὐτόν τόν καιρό ή γκαλερί «Παγκόσμιος». Εκθέτουν καί έδώ δύο Θεσσαλονικείς. Ο Γιώργος Ιωαννίδης παρουσιάζει μιά σειρά άπό πίνακες, πού άνήκουν στάν άνεικονικό χώρο, παρά τό γεγονός ότι σέ άρκετούς ύπάρχει ή άνθρώπινη φιγούρα (πρόσωπο ή πράσωπα, σώμα ή σώματα) στό έπίκεντρο τού έργου. Ούσιαστικά όλα τά έργα πού παρουσιάζει ό Ιωαννίδης είναι μελέτες στήν ίδια δομή, όπου τό θέμα του άναπτύσσεται όνετα άπό τό κέντρο ιηρός τό πλαίσιο. Στό κέντρο ύπάρχει ή άνθρώπινη παρουσία (περισσότερο ή λιγότερο φανερή) πού πλαισιώνεται άπό μιά άνάπτυξη άνεικονικών στοιχείων πού σέ όλους τούς πίνακες άναπτύσσονται μέ ίδια δυναμική, όπου διακρίνονται κάθετοι καί όριζόντιοι άξονες. Σέ όρισμένους

Οἱ πνευματικοί ἄνθρωποι τῆς Θεσσαλονίκης

Κραυγές καί άπόκρυφοι άριθμοί στήν ποίηση τού Κλείτου Κύρου

Απ' τήν άναζήτηση τού 1945 ὡς τήν σύγχρονη άφύπνιση

Συμπληρώνει σαράντα χρόνων θητεία στά γράμματά μας ό Θεσσαλονικιός ποιητής Κλείτος Κύρου, μιά καί πρωτοφάνηκε τό 1945 στόν «Κοχλία» μέ μεταφράσεις έργων Αγγλων καί σέ λίγο μέ μεταφράσεις Λόρκα. Τό πρώτο του θιθλίο ή «Αναζήτηση», κυκλοφόρησε στά 1949. Σ' αὐτή τή τεσσαρακονταετία, ό ποιητής τών «Κλειδαρίθμων» είχε μιά έντυπωσιακή έξέλιξη, πλούσια προσφορά σέ δική του ποιητική παραγωγή καί σέ μεταφράσεις, σχεδόν άποκλειστικά ποιητών, τού αἰώνα μας, ένώ παράλληλα έπεισε γιά τήν σοβαρότητα καί τή σεμνότητα τού γνήσιου πνευματικού άνθρώπου.

Ανήκοντας στήν λεγόμενη όμάδα τής «κοινωνικής ποίησης» μαζί μέ τόν Αναγνωστάκη καί τόν Θασίτη, έπέλεξε νά μείνει μακρυά άπό τόν θόρυθο καί τήν προθολή, καί, φυσικά, άποτελεί ήττα τών μαζικών μέσων ένημέρωσης πού δέν παρουσίασαν ὡς τώρα τόν άνθρωπο καί τό έργο του. Τό σύντομα κείμενο παύ άκολουθεί άποτελεί ἐλάχιστη συμθολή στήν πλατύτερη παρουσίαση τού ποιητικού έργου τού Κλείτου Κύρου, πού γεννήθηκε, μεγάλωσε καί δημιούργησε στή Θεσσαλονίκη.

Διευκρινίζεται ότι ή παρουσίαση καί (ἀς τήν πούμε) ἀποτίμηση τού ποιητικού αὐτοῦ ἔργου θασίζεται στο θιθλίο «Κατασκευές 1949-1979» πού περιλαμθάνει μιά ἐπιλογή τών ποιημάτων τών ἐπί μέρους συλλογών τού Κύρου.

Η άναζήτηση σέ πρώτο πρόσωπο

Οπως γράψαμε, ή πρώτη έμφάνιση ταύ Κλείτου Κύρου μέ θιθλίο έγινε στά 1949 μέ τήν συλλογή «Αναζήτηση», μέ εἰκοσι ποιήματα άπό τά όποία ά ποιητής έπιλέγει μόνον πέντε στή συνολική έκδοση τής δουλειάς του. Στά πρώτα αὐτά ποιήματα (πού άκολουθοῦν μεταφράσεις έργων Αγγλων ποιητών καί τού Λόρκα) ό Κύρου κινείται άνάμεσα σέ δύο χώνει ότι τόν έκπροσωπούν σάν δημιουργό. Στά ποιήματα αὐτό ό Κύρου άπλώνει τόν στίχο του, άγνοεί τή στίξη καί έπιδίδεται σέ διασκελισμούς, στοιχεία παύ δέν συμθάλουν στή σαφήνεια τού περιεχομένου. Ο έρωτας, ή άπογοήτευση άπό τόν γύρω κόσμο καί τήν έξέλιξη τής κατάστασης, ή άπαισιοδοξία είναι τά πιό ούσιαστικά στοιχεία τής συλλογής αὐτής πού διαποτίζεται άπό λυρισμό. Δέν θά πρέπει νά μάς διαφύγει ό στίχος: «έχω ένα φέρσιμο τών σκοτωμένων Αγγλων ποιητών πού τούς διάθαζα στά θιθλία».

Κραυγάζοντας μέσα στή νύχτα

Στήν έπόμενη δεκαετία ό Κύρου γίνεται πιό παραγωγικός καί πιά ούσιαστικός. Βασικά μέ δύο συλλογές («Κραυγές τής νύχτας» καί «Κλειδάριθμοι») άλλά καί μέ μεταφράσεις Απολλιναίρ, Λόρκα, Ελιοτ, Σεντράρ, ό ποιητής κάνει έντονη τήν παρουσία του στά ἑλληνικά γράμματα, άλλά καί δίνει έκδηλα τό πνευματικό του στίγμα. Μέ τίς «Κραυγές τής νύχτας» πού κυκλοφόρησαν τό 1960, ναί μέν ό ποιητής διατηρεί πολλά χαρακτηριστικά δομής (πλατύς στίχος, έλλειψη στίξεως, διασκελιαμοί), άλλά άντί γιά τίτλους χρησιμοποιεί άριθμούς γιά νά τά ξεχωρίσει. Από άποψη περιεχομένου ὁ Κύρου μιλάει γιά σημαντικότερα πράγματα. Ούσιαστικά οἱ «Κραυγές τής νύκτας» είναι ή άπελευθέρωση τής έκφρασης στή νύχτα, μέσα άπό τή σκέψη ή μέσα άπό τό όνειρο. Τή νύχτα μπορεί νά νιώσει κανείς έντονότερα τόν έρωτα, τά θάνατο, τή σημασία τού όνείρου. Λέγει ό ποιητής: «... ή νύχτα έχει τίς δικές της κραυγές ... τά πουλιά πού ξεχύνονται άπό τό στόμα σου είναι καί αὐτά κραυγές της». Οἱ ακέψεις τού Κύραυ γίνονται πιό διεισδυτικές, οἱ ποιητικές εἰκόνες πιό σαφείς, παρ' όλο πού ἀ μεγάλος στίχος, τό μεγάλο ποίημα άπλώνει τό πεδίο πού πρέπει νά άνιχνεύσει ὁ ἀναγνώστης. Καί *κε στό συρματόπλεγμα».*

Καί κάπου (θυμίζοντας Αναγνωστάκη) θά άποκαλύψει τήν άπογοήτευσή του γιά τή συναλλαγή, γιά τή χυδαία έξέλιξη προσώπων καί κατοστάσεων, όπως στούς στίχους: «... τώρα προχωρείτε όλαένα στόν κατευνασμά, στούς ἐτήσιους ἰοολογισμούς».

Τά άπόρρητα τών «Κλειδαρίθμων»

Μετά άπό τρία χρόνια, τό 1963, κυκλοφορεί οἱ συλλογοί «Κλειδάριθμοι», πού άποτελεί τά πιό πολυάριθμα ποιήματα τών «Κατασκευών». Είναι φανερό ότι ὁ Κλείτος Κύρου δίνει μιά περισσότερο προσωπική έκποιήματα (στήν πλειοψηφία) μέ λίγους καί μικρούς στίχους. Οἱ άριθμοί τών «Κραυγών» ξαναδίνουν τή θέση τους σέ τίτλους. Ο ποιητής αὐτή τή φορά προσπαθεί νά άνιχνεύσει μιάν έλπίδα, άλλά καί διαπιστώνει τήν καταστροφή («ἡ φθορά έπιτελεί καί πάλι τό έργο της» ἡ «σήπεται νικημένος, σέ σωρούς χαρτιών») άλλά τά προσφιλή θέματα τής νύχτας καί τών όνείρων έρχονται καί έπανέρχονται, οάν νά άποτελούν καταφύγιά του. Υπάρχουν ὡραίοι στίχοι, όπως στόν «Κύκλο» όπου ὁ ποιητής γράφει πώς άπό τά παράθυρα είσθάλουν σμήνη χελιδονιών, άπό τίς πόρτες, χωρίς διακοπή, θγαίνουν νεκροί. Ο Κύρου, πού χώνεψε τά γεγονότα καί έγινε πιό σταχαστικός ή, όπως γράφει ὁ ἴδιος, «προτίμησε τή γλώσσα τών ποιητών». Παραμένει, θέθαια, ἡ θλίψη γιά τούς ἥρωες πού χάθηκαν, γιά τόν κόσμο πού έπέρχεται: «Φωνές καινούργιες - προοπτικές καί σχέδια - εὐέλικτοι έπίγονοι». Νά διευκρινισθεί πώς στά τελευταία ποιήματα αὐτής τής ένότητας ὁ Κύρου έπανέρχεται στήν παλιότερη τάση του γιά άπλωμένους στίχους.

Ο ποιητής Κλείτος Κύρου.

Η συνέχεια μέ άφυπνίσεις

Ο Κλείτος Κύρου είχε θγάλει, στά 1966 καί στά 1976, τήν «Απολογία» του. Ωστόσο στή συνολική έκδοση («Κατασκευές») προσθέτει δύο καινούργιες ποιητικές ένότητες, δηλαδή ποιήματα γραμμένα μετά τά 1971, όπως δηλώνει ὁ ἴδιος, μέ τούς τίτλους «Αφύπνιση Α» καί «Αφύπνιση Β», πού γιά πρώτη φορά περιλαμθάνονται σέ θιθλίο. Οἱ δύο «Αφυπνίσεις» διαφέρουν άρκετά μεταξύ τους.

Στήν πρώτη, πού ἀποτελεῖται ἀπό 14 ποιήματα, ὁ ποιητής ὀνοζητά στήν ποίηση τό κατοφύγιο πού θά τόν ἀπομονώσει ἀπό τό ἐχθρικό ἡ τό ἀσχημο περιθάλλον πού τόν πνίγει. Παρ' ὁλο πού ξέρει ὁτι «εἶναι καί ἡ ἀπομόνωση δίκοπο μαχαίρι», προτιμά τήν καταφυγή στήν ποίηση πού εἶναι ἀφθαρτη, πού ἀποστρακίζει τή συναλλαγή, πού μπορεί νά εἶναι ένα φάρμακο.

Η ποίηση τού Κύρου, στήν άπεγνωσμένη προσπάθεια σωτηρίας, γίνεται πιό ούσιαστική. Παράλληλα, γιά πρώτη φορά τόσο έντονα, τά στοιχείο τού χρόνου, τό πέρασμά του μέ τίς συνέπειες, άπασχολεί τόν ποιητή. Είναι χαρακτηριστικές οἱ λέξεις «Πανδαμάτωρ» - «Χρονοκράτορας», πού δίνονται μάλιστα μέ κεφαλαίο τό άρχικά τους.

Στήν «Αφύπνιση Β» ὁ ποιητής άσχολείται μέ γενικάτερα θέματα, νιώθει τήν άνάγκη νά μεγαλώσει πάλι τό στίχο του, νά δώσει πεζά κείμενα, κρατώντας όμως, πάντα τή συνήθεια, ἡ μέθαδο, νά άγνοεί τή στίξη. Ενα άπό τά στοιχεία (χαρακτηριστικά τού Κύρου) πού έπανέρχεται, είναι ὁ ἔρωτας, πού τώρα έχει δφήαει μιά στιφή γεύση. Φράσεις όπως «τήν ξενύμνιος

Σειρά συναυλιών

Τό μουσικό τμήμα τού πανεπιστημίου στό Ετος μουσικής

Η συμμετοχή στά «Δημήτρια» καί στήν «Εὐρώπη Καντάτ»

«Ετος μουσικής» έχει κηρυχτεί σ' όλο τόν κόσμο τό 1985, μέ τήν εὐκαιρία τών έπετειών γεννήσεων τών Μπάχ, Χαίντελ καί Σύτς. Σ' όλες τίς χώρες έχουν καταρτιστεί ἐδῶ καί πολλούς μήνες προγράμματα γιά ἐκπληκτικές μουσικές ἐκδηλώσεις.

Στή Θεσσαλονίκη (πού «γιορτάζουμε» καί τήν πολύ σημαντική έπέτειο τών 2.300 χρόνων) άλλά καί στήν Ελλάδα γενικάτερα, δέ φαίνεται νά ἑτοιμάζονται φιλόδοξα πράγματα καί μάλλον τά πάντα θά ἐξαρτηθούν άπό τή φιλοτιμία κάποιων φορέων ἡ προσώπων.

Μιά τέτοια προσπάθεια, ἀξιέπαινη πραγματικά, κάνει τά «Μουσικό τμήμα» τού Αριστοτελείου πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, μέ διευθυντή τά Γιάννη Μάντακα. Ηδη τό τμήμα αὐτό, πού έχει ἱστορία μεγαλύτερη άπό δύο δεκαετίες, ὀργάνωσε τήν πρώτη του ἐκδήλωση. Σέ συνεργασία μέ τό Ινστιτούτο «Γκαίτε», ἐγκαινίασε μιά ὡραία ἔκθεση φωτογραφιών καί χειρογράφων άπό τήν ἐξέλιξη τής εὐρωπαϊκής μουσικής, άπό τό Σύτς μέχρι σήμερα. Η ἔκθεση αὐτή στεγάζεται στή φοιτητική λέσχη, στήν πανεπιστημιούπολη.

Μιά σειρά συναυλιών

Τό μουσικό τμήμα τού Αριστοτελείου ἑτοιμάζει καί φέτος μιά σειρά άπό συναυλίες, πού τά προγράμματά τους είναι ἔτσι διαμορφωμένα, ὡστε νά προοιδιάζουν στά «Ετος μουσικής». Συγκεκριμένα, θά δοθούν οἱ ἑξής συναυλίες:

Στίς 30 Ιανουαρίου, στήν αἴθουσα τελετών τού πανεπιστημίου (ἐκεί πού δίδει τίς συναυλίες της ἡ κρατική ὀρχήστρα), τό μουσικό τμήμα, μέ χορωδία καί ὀρχήστρα δωματίου, θά ἑρμηνεύσει ἔργα Σύτς καί Μπάχ, καθώς ἐπίσης καί ἔργα τών Μακεδόνων συνθετών Ριάδη καί Λάλα.

Στίς 25 Μαρτίου, στήν ἴδια αἴθουσα, θά παρουσιαστεί ένα πρόγραμμα πού θά περιλαμθάνει τά γιά πρώτη φορά ἑρμηνευμένα ἔργο «Προμηθέας» τού Θεόδωρου Αντωνίου, καθώς καί ἔργα Μακεδόνων συνθετών.

Κάθε Τετάρτη, τό Φεθρουάριο καί τό Μάρτιο, θά δίδονται στή φοιτητική λέσχη συναυλίες μέ τά γενικό τίτλο «Οἱ νέοι παίζουν γιά τούς νέους», μέ ἐνδιαφέροντα προγράμματα.

Στίς 5 Απριλίου, στήν αἴθουσα τελετών τού Α.Π.Θ., θά ἑρμηνευθοῦν ἔργα θρησκευτικής μουσικής τών Σύτς καί Μπάχ, καθώς καί τό ἔργο τού Αδάμη «Τετέλεσται», γιά τρεῖς χορωδίες, ἠλεκτρονική μουσική καί ένα σολίστ.

Στό διάστημα 19–21 Απριλίου, θά πραγματοποιηθεί συνάντηση σχολικών χορωδιών. Σκοπός τών ἐκδηλώσεων αὐτών εἶναι νά δοθεί ἡ δυνατότητα γιά ἐμφάνιση τών σχολικών χορωδιών, ἀλλά καί νά ὑπάρξει ένα κέντρισμα ἐνδιαφέροντος γιά τή δημουργία σχολικών χορωδιών, μέ τήν παροχή θοήθειας πρός τούς καθηγητές μουσικης. Πρόκειται γιά μιά προσπάθεια τού μουσικού τμήματος τού Α.Π.Θ., πού ἄρχισε τό 1964. Καί ἀς προστεθεί ὁτι ἐχει γίνει πρόταση νά ὀργανωθεί στή Θεσσαλονίκη μιά ἀρτια διασχολική χορωδία.

Συμμετοχές σέ φεστιβάλ

Παράλληλα τό μουσικό τμήμα τού πανεπιστημίου ἑτοιμάζεται γιά τή συμμετοχή του σέ διάφορες διοργανώσεις. Συγκεκριμένα:

Τό Μάιο θά πάρει μέρος στίς «Διεθνείς μουσικές ἡμέρες», πού ὀργανώνει κάθε χρόνο ἡ Διεθνής Ἔκθεση Θεσσαλονίκης. Τό πρόγραμμα πού θά παρουσιάσει θά περιλαμθάνει χορωδιακά τραγούδια Μακεδόνων συνθετών καί συγκεκριμένα τών Ριάδη, Φλώρου, Θεοφάνους καί Παππά.

Τόν Ιούλιο τό «μουσικό τμήμα» θά πάει στό Στρασθούργο γιά νά πάρει μέρος στήν πανευρωπαϊκή ἐκδήλωση «Εὐρώπα καντάτ». Τό πρόγραμμα πού θά παρουσιάσει, εἶναι καθαρά ἑλληνικό καί θά περιλαμθάνει: Τόν «Προμηθέα» τού Αντωνίου, τό «Τετέλεσται» τού Αδάμη, ἑνα ἔργο τού Γιάννη Ξενάκη καί μικρά χορωδιακά ἔργα τών Γιάννη Κωνσταντινίδη, Γιάννη Παπαϊωάννου καί Τάσου Παππά.

Στό «Δημήτρια 85» ἡ συμμετοχή τού μουσικού τμήματος τού

χείων που σε όλους τους πίνακες, ἀναπτύσσονται μέ τήν ἴδια δυναμική, ὁπου διακρίνονται κάθετοι καί ὁριζόντιοι ἄξονες. Σέ ὁρισμένους πίνακες ἐπικρατοῦν τά σκούρα χρώματα, σέ ἄλλους τά πιό αἰσιόδοξα ἤ τά ψυχρά. Ο ζωγράφος, ὑλοποιώντας τό δραμά του, ἀποδεικνύεται ταλαντούχος καλλιτέχνης καί εὐουνείδητος τεχνίνης θυμίζοντας μερικές φορές ἐπιτεύγματα τοῦ Σπυρόπουλου.

Στήν ἴδια αἴθουσα ἐκθέτει ἡ Σμαρώ Γαϊτανίδου, γνωστή ἤθοποιός τοῦ ΚΘΒΕ, πού ἀπό ἄρκετά χρόνια ἀσχολεῖται μέ τά εἰκαστικά μέ ἐπιδόσεις σέ διάφορες τεχνικές. Στήν τωρινή της ἔκθεση παρουσιάζει ἔργα μέ χαρτί, ὁπου ἡ φαντασία καί τό παιχνίδι δίνουν ἀξιοπρόσεχτα ἀποτελέσματα, ἀκουαρέλες καί λάδια, πού εἰκονίζουν τοπία, μικρά σπίτια, ἀνθρώπους τῆς δουλειάς. Στά πιό πολλά διαπιστώνει κανείς μιά φωτεινότητα καί εὐαισθησία, παρ' ὅλο πού ἡ θεματογραφία δέν θοηθοῦσε στόν ἐντυπωσιασμό. Συμπέρασμα: ἀξιέπαινη ἐπίδοση μιάς ἤθοποιοῦ στόν χῶρο τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν.

ποιήματα (πιθ. ἀποκλείουν μετ-
ταφράσεις ἔργων Ἀγγλων ποιητῶν καί τοῦ Λόρκο) ὁ Κύρου κινεῖται ἀνάμεσα σέ δύο χώρους, ὁπου ἀπό τή μιά μεριά εἶναι ἔντονη ἡ ἀναμνηση τῶν δεινῶν τῆς κατοχῆς καί τῶν πρώτων μεταπολεμικῶν χράνων («στήν καρδιά μας ἀπλώθηκε ἕνας κόκτος», λέει ἕνας στίχος καί ἕνας ἄλλος θυμίζει «ὅταν νομίζαμε πῶς κτυπούσαν τήν πόρτα») καί ἀπό τήν ἄλλη μιά μελαγχολική διερεύνηση τοῦ ψυχικοῦ κόσμου, πού ἀποκαλύπτεται ἀπό στίχους ὅπως «ἰδοῦ ἐμεῖς νέοι καί ὁμως παράφωνα γερασμένοι».

Μέχρι νά θγεῖ τό δεύτερο θιβλίο τοῦ Κύρου θά μεσολαθήσουν ὀκτώ χρόνια. Πραγματικά, ἡ συλλογή «Σέ πρώτο πρόσωπο» κυκλοφόρησε τό 1957, ἀφοῦ εἶχαν μεσολαθήσει μεταφράσεις Λόρκα καί Αλμπέρτι. Δεκαεπτά ποιήματα εἶχε ἡ συλλογή καί σχεδόν ὅλα (15) τά περιλαμθάνει ὁ ποιητής στίς «Κατασκευές» του, πού σημαί-

στίχος, τό μεγάλο ποίημα ἀπλώνει τό πεδίο πού πρέπει νά ἀνιχνεύσει ὁ ἀναγνώστης. Καί εἶναι φανερό ὁτι οἱ «Κραυγές» (ἡ τά ποιήματα) ποῦ εἶναι πιό λιγόλογες, πιό λιγόστιχες, εἶναι πιό εὐστοχες. Τό ἴδιο εὐστοχες ἐμφανίζονται καί οἱ «Κραυγές» (ὁπως οἱ 11 καί 12) ὁπου ὑπάρχει τό ἀφηγηματικό στοιχεῖο.

Ο Κλείτος Κύρου προτιμά μερικές φορές νά κρατάει τά μυστικά του. Χαρακτηριστικά γράφει σέ τέσσερις στίχους του: «Κι ὁμως εἶναι μερικά πράγματα πού δέν θά σοῦ τά πῶ - γιατί δέν εἶμαι θέθαιος ἀν μπορῶ νά σοῦ τά πῶ - γιατί ποτέ μου δέν τολμῶ νά σοῦ τά πῶ - γιατί νομίζω πώς ἤδη τά ξέρεις». Ὡστόσο, εἶναι φανερό, ὁτι ὁ Κύρου μένοντας στό «ἐγώ», δέν ξεχνάει τό «ἐμεῖς». Νά δύο στίχοι ποῦ τό δείχνουν:

Η γενιά μου ἤταν μιά ἀστραπή πού πνίγηκε ἡ θροντή της - Η γενιά μου καταδιώχθηκε σά ληστής, σύρθη-

τα πιο πολυαρίθμα ποιήματα τῶν «Κατοσκευών». Εἶναι φανερό ὁτι ὁ Κλείτος Κύρου δίνει μιά περισσότερο προσωπική ἐκφραση στούς προθληματισμούς του. Διατηρώντας τήν ἔλλειψη τῆς στίξης, προτιμά, ὡστόσο,

Τό ξένο ποίημα

Πού - Τσίν - Τσάι (Κίνα)

Ξεριζώνοντας τ' ἀστέρια

Τά ράφια εἶναι γεμάτα ἀπό τυπογραφικά στοιχεῖα
σάν ἀστέρια πού στολίζουν καρφωμένα τόν οὐρανό
καί δουλεύοντας ἐδῶ κάθε μέρα
εἶναι ἀκριθώς σά νά περπατῶ ψηλά ὀνάμεσα στό ὀστέρια

Κάθε φορά πού παίρνω ἕνα ψηφίο
νιώθω σά νά ξεριζώνω ἕνα ἀστέρι.
Τ' ὀστέρια φωτίζουν τό δρόμο τοῦ ταξιδιώτη
ἀλλά τά γράμματα φωτίζουν τίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων
κι αὐτό εἶναι κότι πολύ περισσότερο.

(Μετ. Στέφανου Κατοσμπή)

εἰσθάλουν σμήνη χελιδονιών, ἀπό τίς πόρτες, χωρίς διακοπή, θγαίνουν νεκροί. Ο Κύρου, πού στίς «Κραυγές» φώναζε ἡ μιλοῦσε μεγαλόφωνα, τώρα μιλάει ἤρεμα καί πικραμένα, ἀφοῦ

κά τοῦ Κύρου) ποῦ ἐπανερχεται, εἶναι ὁ ἔρωτας, πού τώρα ἔχει ἀφήσει μιά στιφή γεῦση. Φράσεις ὁπως «τήν ξεγύμνωσε, τή διαμέλισε» - «ἔκοθε σέ μικρές φέτες τά πολύχρωμα φιλιά της» - «καί στή γωνιά νά ἐλοχεύει ἡ Λάμια» χρωματίζουν χαρακτηριστικά τή σχέση μέ τό θηλυκό. Κι ἀκόμη, τά τελευταία αὐτά ποιήματα ἀποκαλύπτουν ἕναν πνευματικό ἄνθρωπο πιό πλούσιο σέ πείρα ζωῆς. Εἶναι χαρακτηριστική ἡ ἀναφορά τοῦ Ελιοτ: «Μετά ἀπό τόση γνώση, ποιά συγχώρεση;»

Σημοντική, λοιπόν, ἡ κατόθεση τοῦ Κλείτου Κύρου στήν ἑλληνική μετοπολεμική ποίηση ὁπως ἀποκρυσταλλώνεται στίς «Κατασκευές» του, τίτλος πού ὑπονοεί, μάλλον, ἕνα ἔργο πού ἔχει ἐπιτελεσθεί καί κριθεί - καί ἀπό τό κοινό καί ἀπό τόν ἴδιο τόν δημιουργό του.

ΝΙΚΟΣ ΜΠΑΚΟΛΑΣ

περιλαμθάνει: τόν «Ἡρομηθέα» τοῦ Αντιωνίου, τό «Τελευταῖο τοῦ Αδάμη, ἕνα ἔργο τοῦ Γιάννη Ξενάκη καί μικρά χαρωδιακά ἔργα τῶν Γιάννη Κωνσταντινίδη, Γιάννη Παπαϊωάννου καί Τάσου Παππά.

Στά «Δημήτρια 85» ἡ συμμετοχή τοῦ μουσικοῦ τμήματος τοῦ Α.Π.Θ. θά εἶναι διπλή. Τόν Οκτώθριο θά δοθεῖ συναυλία μέ πρόγραμμα ποῦ θ' ἀποτελεῖται ἀπό τά «Θυζαντινά πάθη» ταῦ Αδάμη, τό «Μαγκνίφικα» τοῦ Ζύτς καί δύο κοντάτες τοῦ Μπάχ.

Τό Νοέμθριο, στά πλαίσια τῶν «Δημητρίων» καί τῶν ἑορτῶν γιά τά 2.300 χρόνια τῆς Θεσσαλονίκης, θά ὀργανωθεῖ συνάντηση μικτῶν χορωδιῶν, ἀπό τήν Ελλάδα καί τό ἐξωτερικό.

Οἱ ἄλλες δραστηριότητες

Ο Γιάννης Μάντακας καί οἱ συνεργάτες του στό μουσικό τμήμα, ἐκτός ὀπό τίς συναυλίες, φιλοδοξοῦν ν' ἀναπτύσσουν μιά γενικότερη πολιτιστική δραστηριότητα, πού στό 1985 θά συνεχιστεί:

1. Μέ σεμινάριο πού θ' ὀφορά τή διεύθυνση χορωδίας.

2. Μ' ἕνα κύκλο ἐκδηλώσεων πού θ' ὀφορά στούς Μακεδόνες μουσικούς καί πού θά περιλαμθάνει μιά ἔκθεση μέ ντοκουμέντα τῆς μουσικῆς ζωῆς τῆς Θεσσαλονίκης.

3. Μέ ἐκδόσεις χορωδισκῶν ἔργων τῶν συνθετῶν Λάλα, Φλώρου, Παππά κ.ἀ.

4. Μέ συναυλίες στά πανεπιστήμια Αθηνῶν, Πάτρας καί Θράκης.

Αξιοξήλευτο τό πρόγραμμα, πού ἔχει ἐτοιμάσει καί γιά τό 1985 τό μουσικά τμήμα τοῦ πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, στοχεύει, ὁπως διαπιστώνει κανείς εὐκολα, ὀφ' ἑνός νά μάς γνωρίσει μεγάλα ἔργα τῆς εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς καί ἀφ' ἑτέρου νά προθάλλει τήν ἑλληνική καί τή θορειοελλαδική μουσική, τόσο στή χώρα μας, ὁσο καί στό ἐξωτερικό.

Τό ξένο διήγημα

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ ΠΡΑΪΣ

Τοῦ Ερσκιν Κάλντγουελ

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ Γουέντ Πράις ἤταν ἕνας ἐξαιρετικά ὡραίος ἄνδρας στά πενήντα του, χήρος γιά μιά δεκαετία σχεδόν, καί, γιά πολύ περισσότερα χρόνια, πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου τῆς κομητείας. Ολοι ὁσοι εἶχαν γνωρίσει τόν δικαστή Πράις τόν θεωροῦσαν ἀδέκαστο, ἐπιεική ἀπέναντι στά μικροσφάλματα καί, ὁπως ἔλεγε συχνά κι ὁ ἴδιος, μέ σεθασμό γιά τήν τιμή τῶν γυναικῶν. Ηταν ἀμφίθολο ὁν μποροῦσε νά θρεθεί κανείς ποῦ νά τόν εἶχε δεῖ ποτέ νά μή θγάλει τό καπέλο του ὁταν μιλοῦσε σέ μία γυναίκα ἡ σέ μιά κοπέλα, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας.

Ισως ἕνας ἀπό τούς λόγους γιά τούς ὁποίους λάτρευαν τόν Δικαστή Πράις τόσο πολλοί ἄνθρωποι ἤταν τό ὁτι εἶχε τή μόνιμη ουνήθεια νά ἔχει μιά φιλική κουθέντα γιά τόν καθένα ποῦ μιλοῦσε μαζί του, εἴτε ἄντρας ἤταν αὐτός, εἴτε γυναίκα. Περισσότερο ἀπό ἑξί πόδια ψηλός, μέ πυκνά μαῦρα μαλλιά ποῦ ἀρχιζαν νά γίνανται γκρίζα, καί περπατώντας στητός καί ἐπιθλητικός πάντοτε, ἐντυπωσιάζε ὁκόμη καί τούς ξένους ποῦ θρίσκονταν στήν πόλη μέ τήν ἀξιοπρέπεια καί τήν φιλικότητά του.

Οἱ πέντε γιοί καί κόρες τοῦ Δικαστή Πράις εἶχαν παντρευτεῖ καί εἶχαν φύγει, κι αὐτός ζοῦσε μόνος του σ' ἕνα εὐρύχωρο σπίτι μέ κόκκινα τούθλα πόνω στόν μοναδικό κάπως ψηλό λόφο τῆς Αγκρικόλα. Εἶχε γιά οἰκονόμο του μιά γριά Νέγρα, τή Μάμυ, ποῦ πήγαινε στό σπίτι του νωρίς κάθε πρωί, τοῦ συγύριζε, τοῦ μαγείρευε κι ὑστερα γύριζε στό σπίτι της μετά τό θραδινό δεῖπνο.

Γιά πολύ κσιρό ἤταν κοινό μυστικό στήν Αγκρικόλα ὁτι ἡ Φέρν Μπρόουνινγκ, ποῦ ἤταν χήρα τά τελευταία πέντε χρόνια, εἶχε θάλει στό μυαλό της νά κάνει ὁ,τι ἤταν δυνατό γιά νά τήν παντρευτεῖ ὁ Δικαστής Πράις, καί πολλοί ὁναρωτιόντουσαν συχνά ὁν θά μποροῦσε νά ὑπόρξει ὁριο στά ὁσα θά ἔκαμνε γιά νά καταφέρει αὐτό ποῦ εἶχε θάλει στό μυαλό της. Μέχρι τότε, ὁπως ἤξεραν οἱ πιό πολλοί, ἡ Φρέν εἶχε χρησιμοποιήσει ὁλα τό μέσα ποῦ μποραῦσε νό διανοηθεί γιά νά ὀναγκάσει τόν Δικαστή Πράις νά τήν ζητήσει σέ γάμο, ὁλλά ἤταν καί ὑπομονετική καί ἐπίμονη, καί δέν μποροῦσε νά δεχτεί ὁτι ὁπέτυχε γιατί δέν ἔκανε προσπάθειες καί δέν ἐδείξε ἀρκετή ἀποφασιστικότητα.

«Αν ὑπόρχει ἕνα θηλυκό στήν πόλη ποῦ μπορεί νά ὁπακτήσει ὁ,τι θέλει, μέ θεμιτά καί ὀθέμιτα μέσα», εἶπε μιά ὁπό τίς παντρεμένες, «εἶναι ἡ Φέρν Μπρόουνινγκ. Περιμένετε καί θά δεῖτε. Θά θρεῖ κόποιον τρόπο».

Η Φέρν δέν ἤταν πιά νέα, ὁλλά ἀκόμη καί στά 45 της φαίνονταν πιό νεανική καί πιό ἐλκυστική, ἀπό πολλές ὁπόψεις, ὁπό ἀρκετές ποῦ εἶχαν τά μισά της χρόνιες. Εἶχε διατηρήσει τή λεπτή σιλουέτα της, καί τό χαμόγελό της ἤταν πάντα προκλητικό καί χαριτωμένο. Επιπλέον φοροῦσε πάντοτε ρούχα ποῦ τής πήγαιναν καί ἤταν δικαιολογημένα περήφανη γιά τά σοκολοτόχρωμα μαλλιά της.

∴

Ο Ι ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ἀνθρωποι στήν Αγκρικόλα εἶχαν συνηθίσει νά θλέποων τήν Φέρν Μπρόουνινγκ νά κόνει θόλτα στήν Κεντρική ὁδό μιά ἡ δύο φορές τή θδομάδα τήν ὡρα ποῦ ὁ Δικαστής Πράις εἶχε τή συνήθεια νά φεύγει ὁπό τά δικαστήριο ἀργά τό ἀπόγευμα.

Εκείνος σταματοῦσε πάντα στά σκαλαπότια ὁπό λευκή πέτρα τῆς κιονοστοιχίας ταῦ κτιρίου καί ἀναθε ἕνα πούρο πρίν συνεχίσει τό δρόμο. Αν εἶχε καθυστερήσει γιό ὁποιονδήποτε λόγο στό δικαστήρια, ἡ Φέρν ἔμπαινε στό ταχυδρομείο ἀπέναντι καί ἀγόραζε γραμματόσημα. Μέχρι τότε, ὁ Δικαστής Πράις περπατοῦσε συνήθως στά γρασίδι τοῦ δικαστικοῦ μεγάρου ποῦ τό οκέπαζε ἡ σκιά τῶν δέντρων μέ τόν ἐπιθλητικό τρόπο του, καί ἡ Φέρν τόν χαιρετοῦσε ἐκπληκτη, λές καί δέν περίμενε καθόλου νό τόν δεῖ. Επειτα, ἐνώ ἐκείνος ἔθγαζε τό καπέλο του, ἐκείνη τόν πλησίαζε.

«Εἶμαι τόσο χαρούμενη ποῦ ἔτυχε νό αἑ συναντήσω ἔτσι, Γουέντ», ἔλεγε λαχανιασμένη ἡ Φέρν ὁταν ἔφτανε κοντά του. «Προσπαθοῦσα ὁλη τή μέρα νά θρω κοιρό νό σοῦ τηλεφωνήσω καί νά σοῦ ζητήσω νά ἔρθεις νά φάμε μαζί τό θράδυ. Δέν θά εἶναι ὁλλοῦ καλεσμένοι – μόνο ἐσύ καί γώ, Γουέντ».

«Λοιπόν, Φέρν», ἔλεγε συνήθως σκυθρωπιάζοντας κάπως ὁ Δικαστής Πράις, «εἶναι μιά πολύ εὐγενική πράταση ἀπό μιά γοητευτικότατη κυρία, καί σ' εὐχαριστῶ πραγματικά. Αλλά ὁληθινά, εἶχα προγραμματίσει νά μείνω σπίτι

ἀπόψε νά ξαναδώ κάτι σπουδαῖα γράμματα. Δέν θλέπω πῶς...».

Πρίν προλάθει νά προσθέσει τίποτε ὁλλα, ἡ Φέρν τόν πλησίαζε περισσότερο καί τοῦ ἔπιανε μέ τό χέρι τό μπράτσο του, ἐνώ τοῦ χαμογελοῦσε θελεαστικό.

«Ω, Γουέντ, ἐκείνα τά παλιά γράμματα μποροῦν νό περιμέναυν λιγάκι. Ετοίμασα γιά τό φαγητό ὁλα ὁσα σοῦ ἀρέσουν πολύ. Θά ἔχω κροκέτες, κοκκινιστό καί πσγωτό ροδόκινο. Σέ παρσκαλώ, Γουέντ, πές μου ὁτι θά ἔρθεις. Θά ἤταν τόσο μεγόλη ἀπογοήτευση ὁν δέν ἐρχόσουν. Μπήκα σέ τόσο μεγόλη φασαρία μόνο γιά χάρη σου».

Μέ τό χείλια της σουφρωμένα σάν νά ἤταν καριτσάκι, ἡ Φέρν τόν πλησίαζε περισσότερα ὡστε ἐκείνος νό μή μπορέσει νά μή μυρίσει τό ὀρωμα τῶν λαμπερῶν καστανῶν μαλλιών της. Σχεδόν πόντα, ἐκτός ἀπό τά θράδια τής Παρασκευής, ὁ Δικαστής Πράις χαμογελοῦσε καί ἔλεγε ὁτι ἡ ὑπαχρεωτική της πρόσκληση ὀνέτρεπε ὁποιαδήποτε ἀντίρρηση θό μποροῦσε νό φέρει, καί ὁτι κατά συνέπεια τήν δεχόταν μετά χαρᾶς. Υστερα ὁπ' αὐτό, ἡ Φέρν τοῦ ἐσφιγγε μέ οἰκειότητα τό χέρι καί ὑστερα ἔτρεχε θιαστικό σπίτι της γιά νά ἑτοιμάσει τό δεῖπνο.

Κάθε φορό ποῦ πήγαινε στής Φέρν Μπρόουνινγκ, κότι ποῦ συνέθαινε μιό ἡ δυό φορές τή θδομάδα γιά ἕνα χρόνα σχεδόν, ὁ Δικαστής Πράις ἀπολάμθανε ἕνα νοστιμότατο δεῖπνο καί χαιράταν ποῦ μποροῦσε νά φάει κότι διαφορετικό ὁπό τό φαγητό τής Μάμυ. Μετά τό φαγητό ἐκείνος καί ἡ Φέρν κάθονταν στήν μπροστινή ταράτσα ὁταν ἤταν γλυκός ὁ καιρός, ἐνώ τά θράδια ποῦ εἶχε ψύχρα κόθονταν στόν καναπέ στό σαλόνι. Αργότερα, ἡ Φέρν τόν πλησίαζε κι ὁλλο, ἔθαζε τό χέρι της πάνω στό δικό του καί τοῦ ἔλεγε πόσα ἡρεμη καί εὐτυχισμένη ἤταν ὁποτε θρίσκονταν ἔτσι ἰ δυό τους.

Ο Δικαστής Πράις χαιδευε πάντα τρυφερό τό χέρι της, ξέροντας ὁτι ὁλλιώς θό τήν ὁπογοήτευε, ὁλλά ταυτόχρονα ἤταν πάντα προσεκτικός ὡστε νά μήν ἀφήσει τόν ἑαυτό του νά παρασυρθεί ὁπό τίς κουθέντες της γιά τίς χαρές τοῦ γόμου. Επιπλέον, κάθε φορά ποῦ ἡ Φέρν φοροῦσε ἕνα ὁπό τά πιό ὁποκαλυπτικά της φορέματα καί περισσότερο ἀρωμα ἀπ' ὁτι συνήθως, ὁ Δικαστής Πράις φρόντιζε πάντα νά φεύγει πρίν ἡ Φέρν ἀκουμπήσει τό κεφάλι της στον ὠμο του καί χρίσει νά μιλδει γιό τή μοναξιά της, μέ τή δικαιολογία ὁτι ἔπρεπε νά γυρίσει στό σπίτι του καί νά μελετήσει κάποιες σημαντικές ὑποθέσεις ποῦ θά ἐξετάζονταν τήν ὁλλη μέρα στό δικαστήριό του.

∴

Τ Α ΒΡΑΔΙΝΑ ποῦ περνοῦσαν μαζί θά μποροῦσαν νά εἶχαν ἐξαλουθήσει νά περνοῦν μ' ἕνα τέτοιο τρόπο, ἀν ἡ Φέρν δέν εἶχε ἀρχίσει νά ἀναρωτιέται γιατί ὁ Δικαστής Πράις ἤταν πάντα ἀμετάπειστος καί ἀκαμπτος κάθε φορά ποῦ τόν καλοῦσε νιά φαγητό τίς νύχτες τῆς Παρασκευής.

Οσο περισσότερο τό σκεφτόταν, τόσο περισσότερο καχύποπτη καί περίεργη γινόταν, κι ἔτσι ἔθαλε στό μυαλό της νό ὀνακαλύψει ποῦ πήγαινε καί τί ἔκανε κάθε Παρασκευή θράδυ, ὀνελλιπώς, γιά μήνες ὁλόκληρους.

Τό ἀπόγευμα τής ἑπόμενης Παρασκευής, ἡ Φέρν περπατοῦσε ἀργό στό δρόμο μπροστά στό δικαστήριο ὁταν ὁ Δικαστής Πράις διέσχιζε τό γραείδι. Μόλις τήν εἶδε, σταμάτησε καί ἔθγαλε τό κσπέλο του. Αὐτή τή φορά ἐκείνη δέν τοῦ κούνησε χαρούμενα τό χέρι, ὁλλά πήγε κστευθείαν πρός τό μέρος του καί, μόνο μ' ἕνα φευγαλέο χσμόγελο, τόν κάλεσε νό πάει στό σπίτι της γιά φαγητό ἐκείνο τό θράδυ. Ο Δικαστής Πράις τήν εὐχαρίστησε μέ τόν συνηθιαμένο εὐγενικό του τρόπο γιά τήν πρόσκλησή της, ὁλλό κούνησε πόλι ὀρνητικά τό κεφάλι του, ἀκαμπτος, καί τής εἶπε ὁτι δέν θά τοῦ ἤταν δυνατό νά πάει στό σπίτι της ἐκείνο τό συγκεκριμένο θράδυ.

Αὐτό ὀκριθώς περίμενε νό τής πεί καί κείνη καί, γιά πρώτη φορό, δέν τόν πλησίασε περισσότερο καί δέν τοῦ ἐσφιξε τό χέρι.

Αντίθετα, χωρίς οὐτε ἕνα χαμόγελο ἀποχαιρετισμοῦ, ἡ Φέρν γύρισε ἀπότομα καί ὁπομακρύνθηκε πρίν αὐτός προλόθει νά τής ξαναμιλήσει. Εκείνος στάθηκε ἐκεί μέ τό καπέλο στό χέρι του, ἀπορημένος ὁπό τή συμπεριφορά της, καί τήν παρακολουθοῦσε ἀμήχανος καί συνοφρυωμένος μέχρι ποῦ τήν ἔχασε ἀπό τά μάτια του.

Εκείνη τή νύχτα ὀκριθῶς στίς ὀχτώ, ὁπως συνήθιζε νά κάνει γιά πολλά χρόνια, ὁ δικαστής Πράις θγήκε ἀπό τό σπίτι του καί κατέθηκε τό δρόμο μέ τό αὐτοκίνητό του. Η Φέρν καθόταν στό δικό της αὐτοκίνητο κάπου ἐκεί πιό κοντά ἀπό τότε ποῦ νύχτωσε, καί τό ἀκολούθησε ἀπό ὁσο πιό κοντά τολμοῦσε. Ο δικαστής Πράις σταμάτησε στό ἐμπορικό καί πήρε μερικά πούρα, κι ὑστερα ἔτρεχαν σάν ποτόμι πόνω στό πράσωπό της, ἀρχισε νό σέρνεται μέ τά χέρια καί τά γόνατα πρός τό μέρος του.

«Γουέντ, Γουέντ, δέν ξέρω τί μέ ἐσπρωξε νά τό κόνω αὐτό», εἶπε μέ δόκρυα στά μάτια ὁταν ἔφτασε κοντό του. «Δέν μπόρεσα νά συγκρατηθῶ, αὐτό εἶναι ὁλο. Καί τώρσ δέν θά μέ παντρευτεῖς ποτέ, ποτέ, ποτέ».

Ο δικαστής Πράις ἔθαλε τό χέρι του πάνω στά ὀνακατεμένα καστανά μαλλιά της καί τήν χάιδεψε τρυφερά. Μόλις ἐνισσε τό ἀγγυμα τοῦ χεριου του, ἡ Φέρν τόν ἀγκάλιασε καί τόν ἐσφιξε μέ ὁλη της τή δύναμη.

«Φέρν», τής εἶπε ἐνώ τής χάιδευε τό μαλλιά, «Φέρν, μέ τήν πείρα ποῦ τοῦ δίνει τά δικαστικό ἔδρανο, ἕνας δικαστής θά ἔπρεπε νά μπορεί νά ὀναγνωρίζει τίς ἀληθινές καί ὀνθεκτικές ἀξίες τής ζωῆς. Τώρα μοῦ φαίνεται ὁτι θρίσκομαι στήν εὐχάριστη θέση νά μπορῶ νά κόνω ὀκριθώς αὐτό».

«Αὐτό σημαίνει ὁτι θά μέ συγχωρέσεις, Γουέντ», ρώτησε γεμάτη ἐλπίδα κοιτάζοντάς τον καταπρόσωπο.

Ο δικαστής Πράις ἔγειρε πάνω της καί φίλησε τά ὀνακατεμένα καστανά μαλλιά της.

«Σημαίνει κάτι περισσότερο ἀπ' αὐτά, Φέρν», τής εἶπε. «Σημαίνει ὁτι ἀφοῦ νοιάζεσαι τόσο γιά μένα ὡστε νά μέ πυροθολήσεις μέσα σ' ἕνα πορνείο, θό εἶσαι μιά τρυφερή καί ἀφοσιωμένη σύζυγος».

Η Φέρν εἶχε προλόθει νά ἀνέθει ἀρκετά ὀκαλιά, ὁταν ἡ Μπόνυ τήν ἔπιασε ἀπό τό μπράτσο καί τήν τράθηξε ὁπότομα κάτω ἀπό τίς σκάλες.

«Μή, ὀχι, ἀδερφούλα!» εἶπε ἀποφασιστικά ἡ Μπόνυ, ὁπομακρύνοντάς την ὁπό τίς σκάλες. «Δέν ξέρω τί θέλεις, ὁλλά ὁ,τι κι ὁν εἶναι, δέν εἶναι αὐτό ποῦ πάς νό κάνεις».

«Κάτω τό χέρια σου!» φώναξε θυμωμένα ἡ Φέρν, δίνοντας ἕνα χαστούκι στήν Μπόνυ.

Τήν ὁλλη στιγμή, ἐλευθερώνοντας τά χέρια της ὁπό τό πιάσιμο τής Μπόνυ, ἡ Φέρν ἔθγαλε ὁπό τήν τσάντα της ἕνα πιστόλι κι ὀρχισε νά πυροθολεί ὀγριεμένη. Μιά σφαίρα διέλυσε τό τζάμι τής μπραστινής πόρτας καί μιά ὁλλη ἔριξε σοθάδες ἀπ' τό ταθάνι. Αμέσως μετά, στό σπίτι ἐπικράτησε ἀπόλυτη σιωπή, καί ὑστερα, ξαφνικά, ἕνα κορίτσι ὁπό τό πόνω πάτωμα τσίριξε.

«Αὐτό δείχνει ὁτι ξέρω τί κόνω!» εἶπε ἡ Φέρν κουνώντας πέρα δώθε τό πιστόλι. «Ποῦ εἶναι ἐκείνος;»

∴

Τ ΟΤΕ ΑΚΡΙΘΩΣ, ὁ δικαστής Πράις, ἀτάραχος καί ἐπιθλητικός, κατέθηκε τή σκάλα. Σταμάτησε ὁταν ἔφτασε περίπου στή μέση της, ἔθγαλε τό καπέλο του καί ὑποκλίθηκε στήν Φέρν.

«Φέρν, πῶς θρέθηκες ἐδώ;», ρώτησε ἐλαφρά συνσφρυωμένος. «Τί σημαίνει αὐτό;»

«Θά οοῦ δεῖξω τί σημαίνει!» φώναξε ἐκείνει μέ μιά δυνατή καί ἐξαγριωμένη φωνή.

Κλείνοντας τό μάτια της, γύρισε τό πιστόλι πρός τό μέρος του. Εγινε ἕνας ἐκκωφαντικός θόρυθος, ὁπόλυτη σιωπή γιά μιά στιγμή, καί ἔπειτα τσίριξαν ὁλα τά κορίτσια τοῦ πόνω πατώματος. Ο δικαστής Πράις κάθισε ἀργά σ' ἕνα σκαλί.

Πρίν ἡ Φέρν προλόθει νά τόν ξανασημαδέψει, ἡ Μπόνυ τής πέταξε τό πιστόλι ἀπ' τό χέρι. Μόλις ἔγινε αὐτό, ἡ Φέρν ωωριάστηκε σσστιομένη στό πάτωμα τοῦ διαδρόμου.

Η Μπόνυ ἀνέθηκε τρέχοντας τή σκάλα πρός τόν δικαστή Πράις.

«Πληγωθήκατε, δικαστή Πράις;» ρώτησε ταραγμένη. «Σός χτύπησε;»

Ο δικαστής Πράις ἔπιασε τό δεξί του πόδι ὁπό τό γόνατο μέχρι τόν μηρό. Μετά ἔνευσε καταφατικά.

«Θά τηλεφωνήσω ὁμέσως στό γιατρό», εἶπε ἡ Μπόνυ κι ὀρχισε νά κατεθσίνει τίς σκάλες. «Θά τοῦ πῶ νά ἔρθει ὁσο πιό γρήγορα μπορεί».

Ο δικαστής Πράις προχώρησε καί τήν ἔπιασε ἀπ' τό χέρι. «Οχι, Μπόνυ, μήν τό κάνεις αὐτό», εἶπε ἤρεμα, καί καύνησε ἀρνητικό τό κεφάλι του. «Αὐτό δέν θά ἔπρεπε νά γίνει μέ κανένα τρόπο. Μόλις μπορέσω, θά πόρω τό σύτοκίνητό μου, θά πόω στό σπίτι μου καί ὁπό κεί θά τόν εἰδοποιήσω. Αὐτό θά ἤταν πιό σωστό κάτω ἀπ' αὐτές τίς περιστάσεις. Εἶμαι θέθαιος ὁτι καταλαθαίνεις τό συλλογισμό μου».

«Μά θά πεθόνετε ἀπό αἰμορραγία. δικαστή Πρόις», εἶπε τρομαγμένη ἡ Μπόνυ.

«Πρέπει νά τό διακινδυνεύσω αὐτό», τής εἶπε μέ τόν ἴδιο ἤρεμο τόνο.

Η Φέρν σήκωσε ἀργό τό κεφάλι της καί ὑστερα ἀνακόθισε στό πότωμα. Κοίταξε γιά μιά στιγμή σά χαμένη τόν δικαστή Πράις, κι ὑστερα, ἐνώ τά δάκρυα ἔτρεχαν σάν ποτόμι πόνω στό πράσωπό της, ἀρχισε νό σέρνεται μέ τά χέρια καί τά γόνατα πρός τό μέρος του.

«Γουέντ, Γουέντ, δέν ξέρω τί μέ ἐσπρωξε νά τό κόνω αὐτό», εἶπε μέ δόκρυα στά μάτια ὁταν ἔφτασε κοντό του. «Δέν μπόρεσα νά συγκρατηθῶ, αὐτό εἶναι ὁλο. Καί τώρσ δέν θά μέ παντρευτεῖς ποτέ, ποτέ, ποτέ».

Ο δικαστής Πράις ἔθαλε τό χέρι του πάνω στά ὀνακατεμένα καστανά μαλλιά της καί τήν χάιδεψε τρυφερά. Μόλις ἐνισσε τό ἀγγυμα τοῦ χεριου του, ἡ Φέρν τόν ἀγκάλιασε καί τόν ἐσφιξε μέ ὁλη της τή δύναμη.

«Φέρν», τής εἶπε ἐνώ τής χάιδευε τό μαλλιά, «Φέρν, μέ τήν πείρα ποῦ τοῦ δίνει τά δικαστικό ἔδρανο, ἕνας δικαστής θά ἔπρεπε νά μπορεί νά ὀναγνωρίζει τίς ἀληθινές καί ὀνθεκτικές ἀξίες τής ζωῆς. Τώρα μοῦ φαίνεται ὁτι θρίσκομαι στήν εὐχάριστη θέση νά μπορῶ νά κόνω ὀκριθώς αὐτό».

«Αὐτό σημαίνει ὁτι θά μέ συγχωρέσεις, Γουέντ», ρώτησε γεμάτη ἐλπίδα κοιτάζοντάς τον καταπρόσωπο.

Ο δικαστής Πράις ἔγειρε πάνω της καί φίλησε τά ὀνακατεμένα καστανά μαλλιά της.

«Σημαίνει κάτι περισσότερο ἀπ' αὐτά, Φέρν», τής εἶπε. «Σημαίνει ὁτι ἀφοῦ νοιάζεσαι τόσο γιά μένα ὡστε νά μέ πυροθολήσεις μέσα σ' ἕνα πορνείο, θό εἶσαι μιά τρυφερή καί ἀφοσιωμένη σύζυγος».